

Národní akční plán inkluzivního vzdělávání - přípravná fáze

Základním cílem předkládaného materiálu je zvýšit míru inkluzivního pojetí vzdělávání v českém vzdělávacím systému¹. Konečným cílem je pak působit preventivně proti sociální exkluzi jednotlivců i celých sociálních skupin a přispět k úspěšné integraci jedinců s postižením či znevýhodněním do společenských, politických a ekonomických aktivit občanské společnosti. Úkoly a opatření Národního akčního plánu inkluzivního vzdělávání² svými dopady překračují rámec školství jako takového a jsou významným příspěvkem k rozvoji lidských zdrojů v České republice. Inkluzivní charakter českého školství ovlivní vzdělávací podmínky nejen v případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale týká se všech jeho účastníků. Postupná realizace úkolů vymezených v Národním akčním plánu inkluzivního vzdělávání tak přispěje ke zvýšení sociální koheze české společnosti v příštích letech.

V ČR dnes na úrovni primárního a sekundárního stupně vzdělávání existuje vysoce organizovaný, personálně, finančně a metodicky dobře saturovaný systém vzdělávání žáků³ ve školách samostatně zřízených pro některé skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Těmi jsou skupiny žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním (zapříčiněným mimo jiné příslušností k prostředí s nízkým sociokulturním a socioekonomickým statutem či etnickou příslušností).⁴ Vzdělávací potřeby žáků se zdravotním postižením jsou dlouhodobě naplňovány převážně v prostředí speciálního vzdělávání. Přítomnost těchto žáků ve školách hlavního vzdělávacího proudu je méně častá. Zpravidla je vyvolána přáním a potřebami rodiny dítěte a je v nedostatečné míře podporována poskytnutím nutných prostředků speciálně pedagogické podpory.⁵ Skupina žáků se sociálním znevýhodněním (včetně dětí romského etnika) stála dlouho mimo hlavní zájem organizačních, didakticko - metodických a personálních opatření v českém školství.

Důsledkem toho je pak stav, kdy nedostatečná míra systémové podpory škol a nedostatečné naplňování potřeb cílové skupiny apod. způsobuje, že neúměrně významná část žáků z uvedené cílové skupiny je vzdělávána v systému škol meritorně určeném žákům s lehkou mentální retardací⁶.

¹ Uvedený materiál tak mimo jiné přispěje k naplnění mezinárodního závazku České republiky deklarovaného prostřednictvím ratifikace Úmluvy o právech osob s postižením (OSN, 2006), konkrétně pak čl. 24 – Vzdělávání, dle něhož „*státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, uznávají právo osob se zdravotním postižením na vzdělání*“, a to „*s cílem realizovat toto právo bez diskriminace a na základě rovných příležitostí, státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí inkluzivní vzdělávací systém na všech úrovních a celoživotní vzdělávání.*“

² Za inkluzivní vzdělávání považujeme vzdělávání rozvíjející kulturu školy směrem k sociální soudržnosti, vzdělávání vycházející z uspořádání běžné školy způsobem, který naplňuje koncept rovných příležitostí a nabízí adekvátní podporu v rámci vyučování všem dětem bez ohledu na jejich individuální rozdíly s cílem maximálně rozvinout jejich vzdělávací potenciál.

³ S ohledem na ustálenou terminologii v oblasti *vzdělávání* užíváme pojmy *žák* a *student*, jež se samozřejmě vztahují na skupinu žáků a žákyň, respektive studentů a studentek.

⁴ Dále dle § 16 odst. 1 a násl. zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Národní akční plán inkluzivního vzdělávání vychází ze zkušeností projektů, které podporují pro-inkluzivní model vzdělávání, mezi které patří například: Centra podpory inkluzivního vzdělávání, Střediska integrace menšin a další. Tyto projekty jsou však pouze dílčím řešením, jejichž zkušenosti budou využity při realizaci dílčích kroků. Uvedený stav potvrzují i analýzy společnosti Člověk v tísni, o.p.s. a společnosti GAC, jejichž výsledky MŠMT zveřejnilo v roce 2008.

⁶ Více viz *Vzdělanostní dráhy a vzdělanostní šance romských žákyň a žáků základních škol v okolí vyloučených romských lokalit* [on-line] GAC pro MŠMT, 2009. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/pro-novinare/jake-jsou->

Doposud nelze říci, že by byl pozorovatelný rozvoj systému integrovaného (inkluzivního) vzdělávání i přesto, že ve většině deklaratorních aktů (norem), které byly v uplynulém desetiletí přijímány, byl uváděn důraz na zvýšení inkluzivního charakteru českého školství. Ve skutečnosti se dosud do ČR nepodařilo přenést obecně sdílené zkušenosti původních zemí EU, které obdobným procesem otevírání škol hlavního vzdělávacího proudu příslušníkům minorit, zdravotně postiženým, sociálně znevýhodněným a dalším skupinám žáků prošly na konci minulého století. Česká republika stále patří mezi země, které příliš vysoké procento dětí, žáků a studentů vyčleňují z hlavního vzdělávacího proudu – do škol samostatně zřízených pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a speciálních institucí.⁷

V souvislosti s demografickým vývojem „populace integrovaných“ v primárním a sekundárním stupni vzdělávání v devadesátých letech minulého století se významně zvyšuje zájem absolventů sekundárního stupně vzdělávání o studium na vyšších odborných a vysokých školách. Otázka další volby jejich vzdělávání a získání vysokoškolské odborné kvalifikace je v současné době již aktuálním tématem pro systémové řešení tohoto stavu.

Pro získání vysokoškolské kvalifikace neexistuje alternativa „speciální škola nebo běžná škola“ jako je tomu v primárním a sekundárním stupni vzdělávání. Jediným možným řešením je inkluzivní vzdělávání. Z tohoto důvodu je nevyhnutelné zajištění takových podmínek, tj. přiměřených úprav, které musí zajistit jednak stát (z dikce Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením) a jednak samotné vysoké školy (z dikce zákona o vysokých školách), a to takovým způsobem, aby nedocházelo k systémové diskriminaci uchazečů/studentů se zdravotním postižením. Uvedené podmínky by měly být zajištěny zejména existencí komplexních opatření v oblasti legislativní, personální, pedagogické, ekonomické a technické a existencí podpůrných služeb, k nimž patří nastavení a zajištění fungování poradenského systému apod. V současné době realizace tohoto závazku státu dosud není systémově řešena.

Závažnost řešení podmínek inkluzivního vzdělávání zdůrazňuje fakt, že jeho realizace na všech stupních vzdělávací soustavy zvyšuje četnost a variabilitu výběru povolání lidí s postižením či znevýhodněním a možnosti uplatnění na trhu práce.

O inkluzivitě českého školského systému jako celku i přístupnosti jednotlivých škol k žákům ze znevýhodněných skupin se doposud převážně jen hovořilo, ale realita zůstává v drtivé většině nezměněná. Důraz na prevenci sociálního vyloučení, nová antidiskriminační legislativa, zvyšující se občanské a právní vědomí značné části rodičovské veřejnosti a jejich organizací zvyšuje v současnosti tlak na inkluzivitu školského systému jako celku, i na přístupnost jednotlivých škol k žákům ze znevýhodněných skupin. Stávající vzdělávací model, který jen pozvolna přijímá pro-inkluzivní opatření, však trpí závažnými organizačními, legislativními, personálními, ale i didakticko-metodickými nedostatky.

vzdelanostni-sance-deti-ze-socialne-znevychodnujicicho>, též *Analýza individuálního přístupu pedagogů k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami* [on-line] Člověk v tísni, o.p.s. pro MŠMT, 2009. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/pro-novinare/jake-jsou-vzdelanostni-sance-deti-ze-socialne-znevychodnujicicho>>, též *Monitoring RVP*. Praha: ÚIV, 2009.

⁷ Jak je uvedeno např. v: *Persistent Segregation of Roma in the Czech Education System*, <http://www.errc.org/cikk.php?cikk=3049> nebo *Zvláštní opatření: Romové v České republice a školy pro mentálně postižené děti*, European Roma Rights Center (ERRC), Soubor zpráv o situaci Romů v jednotlivých zemích, č. 8, červen 1999.

Zvyšuje se tak napětí na řadě stupňů vzdělávací soustavy, i v orgánech veřejné správy, které ve stávajícím kompetenčním prostředí nemají dostatek možností reagovat na pozvolna se zvyšující poptávku veřejnosti po inkluzivním charakteru dané školy či školského zařízení.

Přijetí komplexního Národního akčního plánu inkluzivního vzdělávání je proto nezbytným krokem k postupnému dlouhodobému zlepšení této situace v ČR. Cílem přípravné fáze je v rámci otevřeného procesu a na podkladě široké odborné diskuse v rámci příslušných expertních skupin za účasti zástupců dotčených resortů, zástupců akademické obce, zástupců odborných profesních platforem, odborníků z praxe či zástupců neziskových organizací vytvořit konkrétní návrhy strategií a opatření směřujících k podpoře inkluzivního vzdělávání na všech stupních vzdělávací soustavy a bez rozdílu zřizovatele. Po jejím ukončení bude následovat realizační fáze, jejímž cílem je připravená a schválená opatření realizovat a jejich prostřednictvím dosáhnout maximální míry rozvoje inkluzivního vzdělávání v České republice.

Výše uvedený záměr je na úrovni přípravné fáze v následujícím textu rozpracován do konkrétních opatření pro období 2010 - 2013, jejichž plnění bude průběžně vyhodnocováno a Vládě ČR bude v roční periodicitě předkládána zpráva o plnění úkolů vyplývajících z NAPIV, jež bude připravena ve spolupráci s dotčenými resorty.

Koordinace a plánování aktivit rozvoje inkluzivního vzdělávání

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
<p>1. Iniciovat vznik subjektů podílejících se na plánování a koordinaci činností směřujících k rozvoji inkluzivního vzdělávání a zabezpečit jejich činnost, vymezit východiska pro rozvoj inkluzivního vzdělávání</p>	<p>Ustavit koordinační (řídící) orgán (dále jen „ŘO“) Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy pro oblast inkluzivního vzdělávání za účasti zástupců akademické obce, relevantních ministerstev a dalších subjektů.</p> <p>Činnost ŘO zahrnuje mimo jiné:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýzu současného stavu - Přípravu konceptu výzkumných aktivit - Definice cílového stavu vzdělávacího systému, jehož bude dosaženo na základě implementace opatření podporujících rozvoj inkluzivního vzdělávání - Přípravu pravidelných aktualizací Národního akčního plánu podpory inkluzivního vzdělávání (s roční až dvouletou periodicitou) 	3/2010	MŠMT, MPSV, MZ	KO (ŘO) je ustaven a realizuje svou činnost v oblastech definovaných tímto dokumentem
	<p>Ustavit expertní skupiny k přípravě konkrétních návrhů na opatření v jednotlivých tematických oblastech vymezených tímto dokumentem, včetně oblasti technologické, ekonomické a dalších</p>	6/2010	MŠMT	Expertní skupiny jsou ustaveny a vyvíjejí činnost vymezenou tímto dokumentem

	Zpracovat návrh aplikace rámce a procesního modelu inkluze směřujícího k dosažení cílového stavu, a to ve vztahu k současnému stavu a tradici českého vzdělávacího systému a vymezení odpovídajícího pojmového aparátu (kompatibilního s aktuální mezinárodní klasifikací funkčních schopností, postižením a zdraví).	9/2010	MŠMT	Návrh je zpracován a předložen ke schválení
	Zpracovat návrh změn v oblasti kompetencí jednotlivých orgánů veřejné správy v oblasti inkluzivního vzdělávání	12/2010	MŠMT, MPSV, MMR	Návrh je zpracován a předložen ke schválení
	Ustavit řídicí a koordinační orgány podpory inkluzivního vzdělávání na regionální (krajské) úrovni a standardizovat jejich činnosti	12/2011	MŠMT, kraje	Řídicí a koordinační orgány jsou ustaveny, existují závazné standardy jejich činnosti

Strategické dokumenty pro oblast vzdělávání a vzdělávací programy

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
2. Zpracovat návrhy úprav strategických dokumentů pro oblast vzdělávání, řešit návrh úprav stávajících rámcových	Zpracovat návrh úprav Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávací soustavy v České republice	12/2010	MŠMT	Návrh je zpracován a předložen ke schválení
	Zpracovat návrh úprav relevantních pasáží strategických dokumentů pro oblast vzdělávání, zpracovat návrh případné aktualizace znění Národního programu rozvoje vzdělávací soustavy v ČR (Bílé knihy)	6/2011	MŠMT	Návrhy jsou zpracovány a předloženy ke schválení

vzdělávacích programů	Řešit relevantní úpravy Rámcových vzdělávacích programů směřujících k podpoře rozvoje inkluzivního vzdělávání	6/2011	MŠMT	Úpravy rámcových vzdělávacích programů jsou navrženy a připraveny ke schválení
	Řešit návaznost opatření definovaných v tomto dokumentu na další relevantní strategické dokumenty (Národní plán podpory a integrace osob se zdravotním postižením, Akční plán koncepce včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, Národní akční plán sociálního začleňování, Národní akční plán transformace systému péče o ohrožené děti, Střednědobá koncepce státní politiky vůči občanům se zdravotním postižením, Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol, Koncepci romské integrace atd.)	Průběžně a též v návaznosti na aktualizace příslušných dokumentů	MŠMT, MPSV, MZ, MSp, MLP	Předkládané návrhy jsou v souladu s dalšími relevantními strategickými dokumenty

Legislativa

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
-----	------------------------------	--------------------------	-----------------------	-----------------------

3. Připravit návrhy nutných úprav obecně závazných právních norem (z oblasti školské legislativy i dalších relevantních souvisejících oblastí) v závislosti na navržených opatřeních směřujících k rozvoji inkluzivního vzdělávání	V rámci úprav obecně závazných právních norem nově a přesněji definovat vztahy účastníků inkluzivního vzdělávání (děti, žáci, zákonní zástupci, školy, relevantní školská zařízení, školská poradenská zařízení), vytvořit ucelený přehled opatření, jež by měla být předmětem novelizace a následně v rámci spolupráce jednotlivých odborů MŠMT zpracovat inkluzivní opatření přímo do vyhlášek o předškolním vzdělávání, o základním vzdělávání, středním vzdělávání, vyšším odborném vzdělávání, zákona 111/1998 Sb. o vysokých školách apod.	3/2011, dále průběžně do 12/2013	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení
	V rámci úprav obecně závazných právních norem pro oblast vysokého školství definovat požadavek zajištění nediskriminujících podmínek studia výslovně a jednoznačně ve vztahu k uchazečům a studentům se zdravotním postižením.	12/2012	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení
	V rámci úprav obecně závazných předpisů zohlednit potřebné úpravy směřující k podpoře inkluzivního vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami rovněž v oblasti informační, informatické, technologické, vydavatelské, technologické a v dalších relevantních oblastech.	12/2012	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení

	V rámci obecně závazných právních předpisů jasně definovat stupně podpůrných opatření a jim odpovídající prostředky tzv. speciálně pedagogické podpory poskytované dětem, žákům a studentům v inkluzivním vzdělávání, a to včetně vyjádření míry nárokovosti poskytnutí toho kterého prostředku podpory a definování způsobu jeho přidělování a financování.	12/2010	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení
	V souvislosti s úpravou činností školského poradenského systému řešit případnou závaznost výsledků pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství školských poradenských zařízení ve vzdělávání žáků a studentů s potřebou podpůrných opatření.	6/2011	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení
	Nově definovat působnost a pracovně - právní aspekty činnosti pedagogických pracovníků v inkluzivním vzdělávání, včetně možnosti výkonu práce na více pracovních místech, v rámci dělených úvazků a obdobných forem, které umožní mobilní poskytování poradenských, vzdělávacích a dalších činností přímo v běžné (inkluzivní) škole žáka či studenta s potřebou podpůrných opatření.	12/2011	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení
	V činnosti školských poradenských zařízení explicitně upravit práva a povinnosti účastníků poradenské (diagnostické) činnosti zahrnující podrobnější vymezení procesní stránky poradenství (diagnostiky) v obecně závazných právních normách.	12/2011	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení

	V rámci stanovení míry podpory u žáků s potřebou podpůrných opatření zpracovat návrh řešení obligatornosti přítomnosti dvou pedagogických pracovníků ve třídě (skupině) v níž je vzděláván žák nebo vzdělávání žáci s potřebou podpůrných opatření.	12/2011	MŠMT	Návrh úprav příslušných norem je zpracován a předložen ke schválení
--	---	---------	------	---

Podpora inkluze v oblasti předškolního vzdělávání

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
4. Vypracovat a předložit ke schválení návrhy opatření směřujících k podpoře rozvoje inkluzivního přístupu v oblasti předškolního vzdělávání, vyrovnávání sociálních nerovností a vzdělanostních	Zpracovat návrhy opatření směřující k vytvoření organizačních, materiálních a personálních podmínek pro rozvoj inkluzivního vzdělávání v oblasti institucionalizovaného předškolního vzdělávání (v mateřských školách)	Průběžně	MŠMT	Návrhy jsou zpracovány a předloženy ke schválení
	Zpracovat návrh opatření řešících rozvoj inkluzivního vzdělávání v oblasti předškolního vzdělávání v návaznosti na mechanismy rané péče a včasné péče ⁸ .	Průběžně	MŠMT, MPSV	Návrh je zpracován a předložen ke schválení
	Zpracovat návrh a pilotně ověřit alternativní pro-inkluzivně orientované modely předškolní přípravy	12/2011	MŠMT	Pilotní ověřování je ukončeno, návrh je zpracován a předložen ke schválení

⁸ Ve vztahu k včasné péči budou tato opatření v souladu s Akčním plánem realizace Koncepce včasné péče o děti ze sociálně znevýhodňujícího prostředí.

šanci	Zpracovat studii proveditelnosti povinného předškolního vzdělání v posledním roce před zahájením základního vzdělání	12/2011	MŠMT	Analýza je zpracována a předložena ke schválení
	Zpracovat studii proveditelnosti eventuální „nárokovosti“ předškolní přípravy v plném rozsahu.	12/2012	MŠMT,	Studie je zpracována a předložena ke schválení

Podpora inkluze v oblasti primárního a sekundárního vzdělávání

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
5. Vypracovat a předložit ke schválení návrhy opatření směřujících k podpoře rozvoje inkluzivního vzdělávání v oblasti základního, a	Zpracovat návrhy opatření směřujících k vytvoření organizačních, materiálních a personálních podmínek pro rozvoj inkluzivního vzdělávání (na školách hlavního výchovně-vzdělávacího proudu) v oblasti základního a sekundárního vzdělávání (s vymezením případných specifik pro daný stupeň vzdělávání)	Průběžně	MŠMT	Návrhy jsou zpracovány a předloženy ke schválení (bude průběžně hodnoceno v rámci aktualizací tohoto dokumentu)
	Specifikovat a kategorizovat jednotlivá podpůrná opatření na úrovni primárního a sekundárního vzdělávání a řešit otázky obligatornosti jejich aplikace	12/2010	MŠMT	Návrh specifikace a kategorizace podpůrných opatření je zpracován a předložen ke schválení

sekundárního vzdělávání	Zpracovat návrhy transformace činnosti škol samostatně zřízených pro žáky a žákyně se zdravotním postižením (s výrazným akcentem na orientaci speciálních škol na segment žáků se závažnými formami postižení s intenzivní a mimořádnou potřebou podpůrných opatření, pro něž ze závažných důvodů představuje vzdělávání ve školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením naplnění jejich nejlepšího zájmu a výraznější kooperaci se školami hlavního výchovně vzdělávacího proudu ve prospěch rozvoje inkluzivního vzdělávání); postupně přetvářet stávající systém škol samostatně zřízených pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením, které by vedle své dosavadní převážně i vzdělávací funkce plnily úlohu konzultačních a didaktických pracovišť	12/2011	MŠMT	Návrhy jsou zpracovány a předloženy ke schválení (bude průběžně hodnoceno v rámci aktualizací tohoto dokumentu)
	Přípravit návrh transformace základních škol praktických, zpracovat analýzu využití RVP ZV LMP	12/2010	MŠMT	Návrh je zpracován a předložen ke schválení.
	Vedle primárně inkluzivních opatření, v souladu s naplněním práv osob s postižením, podrobně vymezit pravidla uskutečňování formy jiného způsobu vzdělávání ve smyslu § 42 školského zákona, s cílem stanovit jednotný způsob metodického, organizačního a personálního zajištění tohoto způsobu vzdělávání u žáků s těžkým a hlubokým mentálním postižením	6/2011	MŠMT	Je zpracován a schválen příslušný návrh (pravidla)

	Zpracovat návrh na posílení inkluzivního vzdělávání relevantních cílových skupin žáků s nařízenou ústavní výchovou, vycházejících z přístupu zaměřeného na integraci služeb, partnerství a rychlou reintegraci jedince do společnosti	6/2011	MŠMT	Je zpracován a schválen příslušný návrh
--	---	--------	------	---

Podpora inkluze v oblasti terciárního vzdělávání

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
6. Vypracovat a předložit ke schválení návrhy opatření směřujících k podpoře rozvoje inkluzivního vzdělávání v oblasti na úrovni terciárního vzdělávání	Zpracovat návrhy opatření směřujících k vytvoření organizačních, materiálních, personálních a institucionálních podmínek pro rozvoj inkluzivního vzdělávání v oblasti terciárního vzdělávání (základní otázky podpory inkluzivního vzdělávání v tomto segmentu řešit v rámci Dlouhodobého záměru pro vysoké školy a jeho aktualizací v rámci rozvojových programů a IPn a zpracování nového systému financování vysokých škol)	Průběžně	MŠMT	Návrhy jsou zpracovány a předloženy ke schválení (bude průběžně hodnoceno v rámci aktualizací tohoto dokumentu)
	Specifikovat a kategorizovat jednotlivá podpůrná opatření na úrovni terciárního vzdělávání a řešit otázky obligatornosti jejich aplikace	12/2010	MŠMT	Návrh specifikace a kategorizace podpůrných opatření je zpracován a předložen ke schválení

Příprava pedagogických pracovníků a oblast jejich dalšího vzdělávání

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
-----	------------------------------	--------------------------	-----------------------	-----------------------

7. Standardizovat proces pregraduální přípravy pedagogů a vypracovat návrhy směřující k celkovému posilování kompetencí pedagogů pro realizaci inkluzivního vzdělávání	Vytvořit standardy v oblasti pregraduální přípravy pedagogických pracovníků a jejich implementace ve spolupráci s Akreditační komisí a představiteli relevantních IPn (spolupráce na tvorbě standardů práce učitele)	12/2013	MŠMT	Standardy jsou vytvořeny, jsou závazné a probíhá jejich implementace
	Zpracovat návrh na adekvátní naplňování potřeb pedagogických pracovníků v oblasti dalšího vzdělávání ve vztahu k rozvoji inkluzivního vzdělávání (na základě realizované analýzy potřeb v dané oblasti)	12/2011	MŠMT	Analýza je vypracována, návrh je zpracován a předložen ke schválení
	Zpracovat návrhy alternativních forem posilování kompetencí pedagogických pracovníků ve vztahu ke vzdělávání dětí, žáků a studentů s potřebou podpůrných opatření	6/2012	MŠMT	Návrhy jsou zpracovány a předloženy ke schválení

Diagnostika a poradenství

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
8. Vypracovat a předložit ke schválení návrhy opatření směřujících k zajištění, zefektivnění a zkvalitnění	Zpracovat návrh jednotného systému organizace, řízení a metodického vedení školských poradenských zařízení, včetně ustavení systému odborné supervize jejich činnosti a vzniku revizního pracoviště pro přezkum výsledků činnosti školských poradenských zařízení	12/2010	MŠMT	Návrh je zpracován a předložen ke schválení, je zpracován a schválen návrh odborné supervize činnosti ŠPZ a vzniku a činnosti revizního pracoviště
	Standardizovat činnost školských poradenských zařízení	12/2012	MŠMT	Existují závazné standardy činnosti školských poradenských zařízení

poradenských služeb ve vztahu k jejich uživatelům	Zpracovat návrh posílení personálních kapacit systému poradenských služeb ve školství a posílení mobility služeb	6/2011	MŠMT	Návrh je zpracován a předložen ke schválení
	Zpracovat návrh rozvoje systému školních poradenských pracovišť	6/2011	MŠMT	Návrh je zpracován a předložen ke schválení
	Zajistit podmínky pro optimalizaci, síťování a zvyšování kvality poradenských služeb na terciárním stupni vzdělávání, rozvoj spolupráce v oblasti poskytování poradenských služeb na úrovni sekundárního a terciárního vzdělávání	12/2013	MŠMT	Návrh zajištění uvedených podmínek je zpracován a předložen ke schválení
	Definovat, ověřit a validizovat nové možnosti a způsoby diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb dětí, žáků, žákyň a studentů v souladu s nejnovějšími poznatky psychologických, pedagogických a speciálně pedagogických věd	průběžně	MŠMT	Návrh je zpracován a předložen ke schválení, poznatky jsou průběžně implementovány.

Koordinace aktivit rozvoje inkluzivního vzdělávání na lokální úrovni

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
9. Připravit podmínky pro efektivní	Zpracovat návrh a pilotně ověřit činnosti platform podporujících koordinaci aktivit v oblasti rozvoje inkluzivního vzdělávání na lokální úrovni	9/2010	MŠMT	Pilotní ověřování je ukončeno, návrh je zpracován a předložen ke schválení

koordinaci aktivit směřujících k podpoře rozvoje inkluzivního vzdělávání na lokální a regionální úrovni	Na základě pilotního ověřování vytvořit metodiku činnosti lokálních platform podporujících koordinaci aktivit v oblasti rozvoje inkluzivního vzdělávání a řešit otázku obligatornosti jejich existence na úrovni obcí s rozšířenou působností	12/2011	MŠMT	Pilotní ověřování je ukončeno, existuje návrh metodiky.
---	---	---------	------	---

Analytické a výzkumné aktivity

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
10. Realizovat výzkumné aktivity v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	Podporovat výzkumné záměry a další výzkumné aktivity zaměřené na oblast inkluzivního vzdělávání	Průběžně	MŠMT	Počet realizovaných výzkumných záměrů či dalších aktivit, počet výzkumných zpráv, studií, publikovaných výstupů apod.
	Akcentovat podporu výzkumných aktivit zaměřených na oblast inkluzivního vzdělávání v dotačních programech vyhlášených MŠMT	Průběžně	MŠMT	Z dotačních programů MŠMT lze financovat výzkumné aktivity, počet financovaných výzkumných aktivit, objem poskytnutých prostředků, počet výstupů
	Realizovat analýzu připravenosti jednotlivých účastníků systému pro implementaci koncepčních změn podporujících rozvoj inkluzivního vzdělávání (definice příležitostí a rizik atd.)	12/2010	MŠMT	Závěrečná zpráva z realizace analýzy

	Realizovat analýzu potřeb pedagogických pracovníků v oblasti dalšího vzdělávání ve vztahu k práci s dětmi, žáky a studenty s potřebou podpůrných opatření	12/2010	MŠMT	Závěrečná zpráva z realizace analýzy
	Vyčlenit prostředky na účast zástupců MŠMT, řídicího orgánu a expertních skupin na evropských platformách zabývajících se problematikou inkluzivního vzdělávání a prostředků na realizaci konzultací se zahraničními odborníky	Průběžně	MŠMT	Objem vyčleněných prostředků

Standardizace, metodická podpora a evaluace

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
11. Vytvořit podmínky pro standardizaci, evaluaci a další zkvalitňování inkluzivního vzdělávání	Zpracovat rámec pro koncepci evaluace a standardizace mechanismů inkluzivního vzdělávání	3/2011	MŠMT	Rámec je zpracován
	Kooperovat na přípravě standardů kvality profese učitele a připravit návrh na integrální začlenění aspektů týkající se práce s žáky a studenty s potřebou podpůrných opatření	12/2013	MŠMT	Návrh standardů kvality profese učitele ve vztahu k práci se žáky a žákyněmi s potřebou podpůrných opatření je zpracován
	Zpracovat návrh adekvátních forem evaluace a autoevaluace práce pedagogických pracovníků a dalších subjektů ve vztahu k inkluzi	12/2011	MŠMT	Návrh je zpracován

	Zpracovat koncepci periodického ověřování efektivity přijatých opatření na podporu rozvoje inkluzivního vzdělávání (stanovení klíčových kvantitativních i kvalitativních ukazatelů) a jeho realizace	6/2012	MŠMT	Koncepce je zpracována a schválena, proběhla první fáze periodického ověřování
	Zpracovat návrh vyhodnocování efektivity realizovaných opatření ve vztahu k žákům z romské menšiny prostřednictvím monitoringu poměru romských a neromských žáků vyučovaných dle RVP ZV LMP	12/2010	MŠMT	Monitoring je realizován a hlavní zjištění jsou medializována. V případě potřeby jsou navržena další opatření na zvýšení efektivity přijímaných opatření.
	Ověřit možnosti aplikace mezinárodních nástrojů pro hodnocení míry aplikace inkluzivního přístupu v oblasti vzdělávání	6/2012	MŠMT	Je vypracována zpráva o možnostech aplikace
	Zpracovat metodické materiály pro podporu rozvoje inkluzivního vzdělávání	Průběžně	MŠMT	Počet zpracovaných metodických materiálů
	Zpracování návrhu prosazování jednotných technologických standardů podmiňující existenci standardů v oblasti komunikace či dalších relevantních podpůrných opatření pro osoby s postižením či znevýhodněním	12/2012	MŠMT	Návrh je zpracován

Informování a medializace aktivit, PR

Cíl	Činnost (aktivita, opatření)	Časový horizont (termín)	Odpovědnost za plnění	Indikátor(y) naplnění
12. Zajistit efektivní informování	Zpracovat základní programový dokument („policy paper“) podpory rozvoje inkluzivního vzdělávání	4/2010	MŠMT	Základní programový dokument je připraven

odborné i široké veřejnosti o procesech a aktivitách směřujících k podpoře rozvoje inkluzivního vzdělávání.	Zpracovat strategii efektivního informování odborné i široké veřejnosti o argumentech podporujících toto pojetí vzdělávání, procesech a opatřeních směřujících k podpoře rozvoje inkluzivního vzdělávání a jejich předpokládaných důsledcích	12/2010	MŠMT	Návrh strategie informování odborné i široké veřejnosti je připraven
	Zpracovat strategii prezentace relevantních zahraničních zkušeností z oblasti transformace vzdělávacího systému směrem ke zvýšení míry inkluzivního vzdělávání	12/2010	MŠMT	Strategie prezentace zahraničních zkušeností s transformací vzdělávacího systému je připravena
	Realizovat mediální aktivity (cílené kampaně) směřující k odbourávání předsudků a eliminace segregáčnických tlaků v oblasti vzdělávání (se zvláštním zřetelem na oblast vzdělávání romských žáků).	6/2011	MŠMT	Byla realizována tisková konference k zahájení kampaně, televizní a rozhlasové spoty jsou prezentovány v médiích